

C. van der Leest, Geborgen bij God

(Dit is een uitwerking van een trefwoorden-overzicht van een toespraak die ik gehouden heb tijdens de cursus 'Op weg naar herstel')

- 1 Wezenlijk voor het christelijk geloof is dat we ons toevertrouwen aan God met zijn liefde.
 - 1.1 De reden daarvoor is allereerst God zelf, want aan wie kunnen we ons beter overgeven dan aan Hem?! Hij is onze bron, de grond van ons bestaan, ons levensdoel.
 - 1.2 Daarnaast is het goed onder ogen te zien dat we onmogelijk onszelf kunnen redden. We hebben nu eenmaal geen controle over de dingen, maar aan onszelf overgelaten zakken we al verder weg in het moeras van onze onmacht en onwil.
 - 1.2 Daarom zoeken we onze toevlucht bij God en zijn liefde. Hiermee geven we het stuur van ons leven uit handen. Dat is veel gevraagd van ons, want hoe weten we nu zeker dat we bij God veilig zijn? Waarom kunnen we erop vertrouwen dat God echt liefde is?
- 2 Vaak hebben mensen moeite met die bijbelse uitspraak dat God liefde is (1 Johannes 4:8). Dat kan verschillende oorzaken hebben:
 - 2.1 Iemands levensgeschiedenis:
 - a De eerste autoriteit in iemands leven was misschien onbetrouwbaar en weinig liefdevol; ook komt het maar al te vaak voor dat een kind mishandeld of misbruikt wordt.
 - b Mogelijk is deze slechte behandeling vroeger ook nog verdedigd met een beroep op het geloof. Het gevolg hiervan kan zijn dat iemand met zo'n achtergrond het menselijk disfunctioneren projecteert op God, waarom hij/zij God onmogelijk met liefde kan associëren.
 - 2.2 Iemands negatieve zelfbeeld:
 - a Helaas gaan ouders er soms van uit dat zij geen fouten maken. Gaat iets niet goed in het gezin, dan ligt dat aan de kinderen: die zijn slecht, waarom ze kwaadheid en straf verdienen.
 - b In zo'n situatie is het voor een kind haast onmogelijk te geloven dat de goddelijke Vader wel vol liefde voor hem is: 'God mag dan liefde zijn, maar niet voor mij.'
 - 2.3 Selectief bijbellezen:
 - a Soms wordt een tegenstelling gezien tussen het Oude en het Nieuwe Testament: in het OT zou God dan voor alles hardhandig optreden tegenover zijn volk waardoor er telkens dodelijke slachtoffers vallen, terwijl Hij in het NT vooral gekenmerkt wordt door barmhartigheid.
 - b Deze tegenstelling klopt niet, want ook in het NT is sprake van Gods strengheid (bijv. Hebreëën 12:29: onze God is een verterend vuur). Tegelijk is waar dat de rode draad in het Nieuwe én Oude Testament is dat God hart heeft voor ons en niks liever dan onze redding wil (1 Timoteüs 2:4 en Ezechiël 33:11).
 - 2.4 De gebeurtenissen in de wereld:
 - a Constant door gebeuren er verschrikkelijke dingen: kinderen komen soms afschuwelijk in de knel en ondanks hun bidden tot God komt er geen einde aan. Ook volwassenen maken nare dingen mee: ziektes, ongelukken, rampen, oorlog. En wat zij ook ondernemen, de stroom van ellende stopt maar niet.
 - b Je snapt dat mensen zich daardoor soms vertwijfeld afvragen: 'Wíl God hier geen einde aan maken, maar heeft Hij dan wel hart voor ons? Of kán God er geen einde aan maken, maar heeft Hij dan wel alle macht?' Om deze twijfels nemen mensen soms afscheid van God.

Dit alles maakt begrijpelijk dat mensen er soms moeite mee hebben te geloven dat God echt liefde is en dat ze het eveneens lastig vinden zich aan Hem toe te vertrouwen.
- 3 Hoe lossen we de bovengenoemde moeiten op?
 - 3.1 We kunnen de weg van de minste weerstand kiezen.
 - a Dan sluiten we onze ogen en oren en doen net alsof die moeiten niet bestaan. 'Nee hoor, ik heb geen problemen. Geloven is gewoon fijn en God is een en al liefde. Laten we daar alsjeblieft niet moeilijk over doen.'
 - b Blijven we zo krampachtig proberen ons voor de genoemde moeiten af te sluiten, dan blijven die in ons hoofd doorziken, met als negatief gevolg: we raken gedeprimeerd en voelen een domper op ons leven.
 - 3.2 Veel beter is dat we de confrontatie met de harde, soms schrikwekkende werkelijkheid aangaan en dus onze moeiten onder ogen zien. Je kunt je angst voor de draak alleen overwinnen, als je de draak in de bek kijkt.
 - a Dus moeten we het onszelf maar voorhouden: 'Zo werkt het dus: een foute autoriteit uit onze jeugd kan tot op vandaag een negatief Godsbeeld bij ons oproepen; ook kunnen we jaren na onze kindertijd nog altijd vatbaar zijn voor de boodschap dat we slecht zouden zijn.'
 - b Verder is waar dat het Oude en Nieuwe Testament ons ook de donkere kant van God laten zien: in Hem hebben we niet te doen met een lieverige God die alles goed vindt, maar met een God die ook gevaarlijk kan zijn voor ons.
 - c Hoe je je ook voor ellende probeert af te sluiten, vroeg of laat wordt iedereen geconfronteerd met gebeurtenissen die we onmogelijk kunnen rijmen met de goedheid van God.
 - d We hebben dus alle reden om onze angst en verbijstering tegenover God uit te klagen, zoals in de Psalmen telkens weer gebeurt, bijvoorbeeld in Psalm 44:24-25.

Psalm 44:24-25: Word wakker, Heer, waarom slaapt u? Ontwaak! Verstoot ons niet voor eeuwig. Waarom verbergt u uw gelaat, waarom vergeet u onze ellende, onze nood?

- 4 Maar hoe kunnen we hierin verder komen? Daarop is maar één antwoord: focussen op Christus.
 - 4.1 Niet voor niets heeft Hij over zichzelf gezegd: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand kan bij de Vader komen dan door mij' (Johannes 15:4).
Als Christus dit zegt, zijn er maar twee mogelijkheden:
 - a Of Hij is gek, omdat die uitspraak arrogante onzin is. Maar met zo iemand wil je toch niks te maken hebben?!
 - b Of Hij is de meest unieke mens ooit, omdat Hij ons met die uitspraak de werkelijkheid laat zien. Maar dan is het zaak dat we onze blik op Hem richten omdat we daarmee zicht krijgen op wat er leeft in het hart van God.
- 5 Maar wat valt er over Christus te vertellen? Concreet: op wie maakte Hij zich kwaad, tegen wie ging Hij tekeer en voor wie was Hij gevaarlijk? De Evangelieën zijn daar duidelijk over:
 - 5.1
 - a Hij keerde zich niet tegen de 'kleinen', tegen de kwetsbaren. Dat zijn mensen die van alles is aangedaan, die op allerlei manier door medemensen en door het leven gepakt zijn, met als gevolg: ze zijn aan de kant komen te staan en zijn soms zelfs in de fout gegaan.
 - b Nee, Jezus keerde zich tegen de daders, en soms met felle woorden (Matteüs 18:6).
 - 5.2
 - a Hij keert zich ook niet tegen de overspelige vrouw, die door de joodse leiders met schijnheilige verontwaardiging bij Hem gebracht was. De leiders wilden dat ze gestenigd zou worden, maar Jezus weigerde haar te veroordelen. Hij sloeg als het ware z'n arm om haar schouders, waarna Hij haar stimuleerde niet weer in de fout te gaan (Johannes 8:11).
 - b Nee, Jezus keerde zich tegen de leiders, dus (op onze verhoudingen toegepast) tegen de predikanten en ouderlingen, en daarbij nam Hij geen blad voor de mond (Matteüs 23:27,33).
 - 5.3
 - a Hij keerde zich tenslotte ook niet tegen Zacheüs. Op zich was hij bepaald geen brave: hij heulde met de Romeinse vijand en zette z'n volksgenoten af bij het innen van de belastingen. Op de een of andere manier voelde hij zich aangetrokken door Jezus, waarom hij in een boom klom om Jezus te zien. Die nodigde toen zichzelf uit bij Zacheüs. Alleen al door deze ontmoeting kwam Zacheüs tot inkeer en brak hij met z'n afperspraktijken (Lucas 19:1-10).
 - b Nee, Jezus keerde zich tegen de kooplui in de tempel, die lak hadden aan Gods heiligheid en vooral gericht waren op zichzelf. Hij joeg hen zelfs met een zweep weg (Johannes 2:13-17).

Matteüs 18:6: Wie een van de geringen die in mij geloven van de goede weg afbrengt, die kan maar beter met een molensteen om zijn nek in zee geworpen worden en in de diepte verdrinken.

Johannes 8:11: 'Ik veroordeel u ook niet,' zei Jezus. 'Ga naar huis, en zondig vanaf nu niet meer.'

Matteüs 23:27,33: Wee jullie, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, jullie lijken op witgepleisterde graven, die er vanbuiten wel fraai uitzien, maar vol liggen met doodsbeenderen en andere onreinheden (...) Slangen zijn jullie, addergebroed, hoe denken jullie te kunnen ontkomen aan een veroordeling tot de Gehenna?

- 6 Op deze manier krijgen we het juiste zicht op Christus' woede.
 - 6.1 Want Christus' boosheid betekent in feite:
 - a dat Hij naast het slachtoffer, de kwetsbare gaat staan, dus dat Hij met die ander meelijdt;
 - b dat Hij bescherming biedt aan de kwetsbare en die onderweg zet naar zijn/haar bestemming.
 - 6.2 We hoeven voor Christus' boosheid dan ook alleen bang te zijn als we ons laten gelden ten koste van God en de ander en als we weigeren te vechten tegen deze foute opstelling van ons.
 - 6.3 Maar als we onze lege en vuile handen voor Christus ophouden en ons dus nederig opstellen – hoe aarzelend en beperkt vaak ook –, dan zijn we veilig bij Hem.
- 7 Wie het van Christus verwacht, gaat merken dat zijn optreden op aarde niet voor niets getypeerd werd door ontferming, door medelijden (zie Matteüs 9:36; 14:14; 20:34; Lucas 7:13): Hij werd geraakt door de mensen die zich hulpeloos voelden en die daarom achter Hem aan gingen.
 - 7.1 Als we onze toevlucht zoeken bij Christus, komen we dan ook nooit bedrogen uit met Hem. Hij ontvangt ons juist met open armen – net zoals de vader dat deed met de terugkerende zoon (Lucas 15:20). Die gelijkenis kan ons geruststellen. Ook als onze nederigheid vaak niet optimaal is en wij soms tot hoogmoed vervallen, tot een ontkenning van onze afhankelijkheid - dan nog is er voor ons een weg terug. Zo graag wil God ons door Christus vergeven
 - 7.2 Hoe ver Christus gaat met zijn liefde voor ons, heeft Hij bewezen op Golgota. Daar heeft Hij in onze plaats helse verschrikkingen ondergaan om ons daarvan te bevrijden. Richten we ons op Christus zoals Hij zich op Golgota voor ons heeft opgeofferd, dan telt voor God niet meer dat we van onszelf slecht zijn en smerig; Hij beschouwt ons dank Christus als vrijgesproken, schoon.

Lucas 15:20: Zijn vader zag hem in de verte al aankomen. Hij kreeg medelijden en rende op zijn zoon af, viel hem om de hals en kuste hem.

- 8 Om dit alles blijven we - ondanks onze waarom's en ondanks het bijbelse spreken over Gods toorn - met de apostel Johannes zeggen: God is liefde.
 - 8.1 De apostel Paulus heeft het zelfs een keer over Gods mensenliefde (Titus 3:4); in het Grieks wordt dan het woord 'filantropia' gebruikt. Onvoorstelbaar, maar de Schepper en Heer van ons duizelingwekkende heelal is een filantropische, menslievende God. Dat verklaart ook dat Hij zelfs onze Vader wil zijn (Romeinen 8:14-16). Zo nauw en hartelijk wil Hij zich met ons inlaten.
 - 8.2 Daarom hebben we alle reden ons aan God, aan Christus toe te vertrouwen. En we kunnen er zeker van zijn: als we ons aan Hem toevertrouwen, zijn we altijd door bij Hem geborgen.